

2019

ÇORUM

İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI
ÇORUM ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇORUM İLİ
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

İsa ŞAN

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

İşsizlik, yeterli düzeyde istihdam oluşturamamak ve nitelikli işgücünün yetersiz olması, hiç şüphesiz ki günümüz işgücü piyasasının en önemli sorunlarından. Bu durum aynı zamanda sosyal, psikolojik ve ekonomik problemler gibi alt sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdamı artırmaya yönelik yatırımlar ve politikalar üretmek, tüm ülkeler için zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmaları daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla öncelikle işgücü piyasasının taleplerini detaylı bir şekilde incelemek gerekmektedir. Yerel ve ulusal düzeyde uygun istihdam politikaları oluşturmak, işgücü piyasasından elde edilen verilerle mümkün olacaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2010 yılından günümüze yerel düzeyde uygulanacak işsizlik ve istihdam politikalarının, etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla, işverenlerimizin görüş ve önerilerine başvurmaktadır. Bu görüş ve öneriler doğrultusunda istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin istediği özelliklerde nitelikli işgücüne daha kolay ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR, kurum sisteminde yer alan kayıtlı işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak nitelikli eleman yetişmesine katkı sağlamaktadır. Bu şekilde işverenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Yerel düzeyde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun olarak geliştirmek ve İŞKUR tarafından sunulan hizmetleri daha etkin hale getirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirilmiştir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren bu çalışmanın sonucunda oluşturulan rapor, istihdam politikaları adına genel bir rehber görevi üstlenmektedir.

Bu çalışmanın gerçekleşmesi adına gösterdikleri özverili çalışmalar nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarına, çalışma kapsamında işyeri bilgi formlarını titiz bir şekilde yanıtlayıp görüş bildiren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Çorum İşgücü Piyasası Araştırması analiz çalışmasının ülkemiz, ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını temenni ediyorum.

Mustafa ÇİFTÇİ
Çorum Valisi

ÖNSÖZ

İstihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetleriyle birlikte ulusal istihdam politikasının oluşturulmasında rol alan ve işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biri olan İŞKUR; hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamu hizmeti sunmaktadır. İşgücü piyasası verilerini yüz yüze görüşmelerle elde edip bu verileri analiz eden, yorumlayan ve işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler yerine getirmektedir.

Türkiye İş Kurumu, üstlendiği yasal ve sosyal sorumluluğun bilinciyle her geçen gün daha da genişleyen bir kitleye hizmet vermektedir. İşgücünün arz ve talep kısmını iyi analiz edip geleceğe yönelik istihdam politikalarını daha sağlıklı bir şekilde planlamak İŞKUR ile birlikte sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için çok önemlidir.

Kurumumuz bu çalışma ile kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek hem işgücü piyasası hakkında bilgi toplamakta hem de işverenlerin işgücü ihtiyacını en kısa sürede karşılamaya çalışmaktadır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde cinsiyet bazında mevcut çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir. Aynı zamanda ziyaret edilen işverenlerimize kurumumuzun hizmetleri hakkında danışmanlık hizmeti sunulmuştur.

Bu bağlamda ziyaret edilen işverenler Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile bazı büyük illerde örneklem diğer illerde ise tam sayım olmak üzere belirlenmiştir. 2019 yılı Nisan-Mayıs döneminde büyük çoğunluğu 20 ve üzeri kişi istihdam eden 83 bin 887 işletmeye iş ve meslek danışmanlarımız tarafından ziyaret gerçekleştirilerek işveren veya işveren temsilcisi ile görüşülüp işyeri bilgi formu doldurulmuştur. Çorum'da ise bu kapsamda planlanan 504 işletme ziyaret edilmiştir.

Bu çalışma kapsamında hazırlanan 2019 yılı "İşgücü Piyasası Analizi" raporu, hem işgücü arzına ilişkin bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız koordinatörlüğünde kurumumuz İş ve Meslek Danışmanları aracılığıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri içermektedir. Her il için ayrı ayrı hazırlanmış olan bu raporlar tamamlandığında sonuçları kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Bu itibarla İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının İŞKUR ailesi ve diğer tüm kullanıcılar için hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen kurum personelimize ve kıymetli vakitlerini ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize teşekkür ederim.

Ali ŞAHAN
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	i
ÖNSÖZ.....	i
TABLolar LİSTESİ.....	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	iii
KISALTMALAR.....	iv
YÖNETİCİ ÖZETİ.....	1
GİRİŞ.....	3
BİRİNCİ BÖLÜM.....	4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ.....	4
İŞKUR GÖSTERGELERİ.....	4
Açık İşler.....	4
İşe Yerleştirmeler.....	5
Kayıtlı İşsiz.....	6
Aktif İşgücü Programları.....	8
İşsizlik Ödeneği.....	11
İKİNCİ BÖLÜM.....	13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI.....	13
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM.....	14
İşyeri Verileri.....	15
Mevcut İstihdam.....	25
AÇIK İŞLER.....	28
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER.....	37
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ.....	41
SONUÇ.....	47
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU.....	51

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018).....	5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)	6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018).....	8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı.....	9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)	9
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	10
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)	11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı.....	15
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri	20
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları	23
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstedığınız Alanlar	24
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı.....	25
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	26
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler.....	27
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşletmeOranı	29
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması	34
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı.....	34
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları	35
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması	36
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler.....	37
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	38
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı	39
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri.....	41
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	42
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi.....	43
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi	43
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler	44

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018).....	4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018).....	5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018).....	7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)	11
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı	16
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı.....	17
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu	17
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu	18
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı.....	19
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu	20
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%).....	21
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)	21
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı	22
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri.....	24
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı.....	27
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı.....	28
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi	30
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	31
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	31
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu.....	32
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı	33
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı	39
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı	40
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı	45
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi.....	45

KISALTMALAR

İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
İEP	İşbaşı Eğitim Programı
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Çorum İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 419 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 16 sektörde tam sayım yapılmıştır. Çorum ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 24.622 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 17.975 çalışan erkeklerden, 6.647 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Çorum ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar'dır.

Çorum ilinde açık iş oranı yüzde 1.2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Çorum ili açık iş oranı bakımından Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 1,9 Toptan ve perakende ticaret sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 86 kişilik açık iş mevcuttur. Çorum ilinde en fazla açık işi olan diğer meslek grubu; sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ile hizmet ve satış elemanlarıdır.

Çorum ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Çorum ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Ütücü ve Konfeksiyon işçisi mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çorum ilinde işverenlerin yüzde 20,5'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran yüzde 5.1 ile Çorum ili ülke genelinin üzerindedir.

Çorum ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin ilave istihdam teşviki olduğunu belirtmiştir.

İşverenlerin yüzde 32.8'i teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracığını beyan ederken, yüzde 30.1'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. Çorum ilinde; Diğer hizmet faaliyetleri ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde ise işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracığını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Çorum İli İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Çorum işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Çorum İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadaki beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Çorum ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Çorum ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

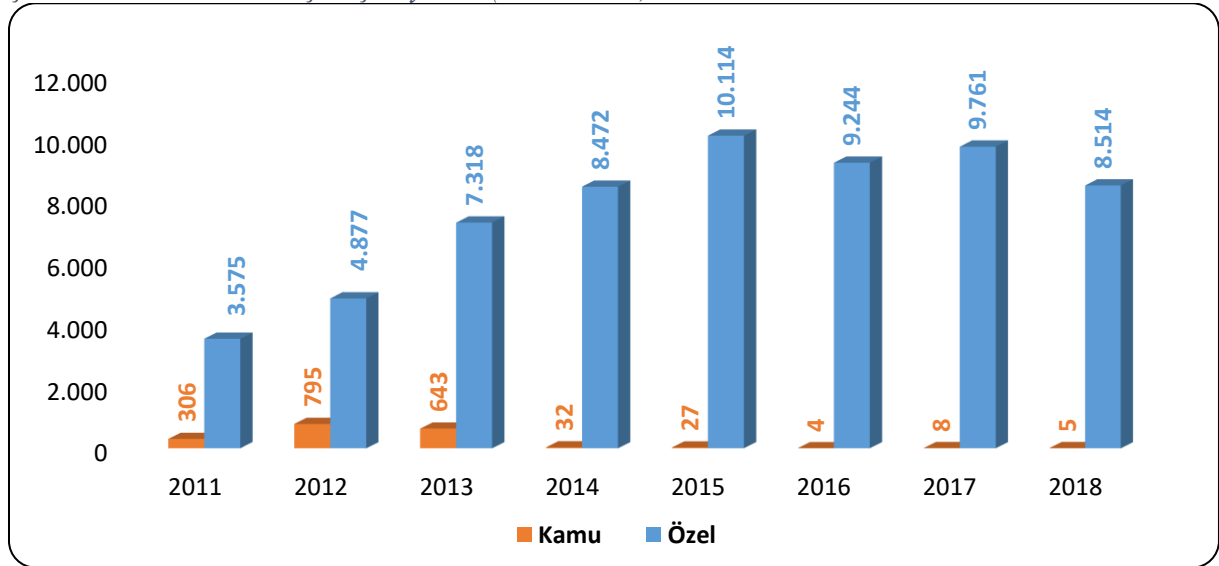
İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 3.881 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 8.519 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2015 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2015 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 19.2 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2015 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	3.338
Konfeksiyon İşçisi	819
Satış Danışmanı / Uzmanı	349
Garson (Servis Elemanı)	253
Ön Muhasebeci	230
Temizlik Görevlisi	183
Büro Memuru (Genel)	182
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	168
Kasiyer	149
Ayakkabı İmalatçısı	124

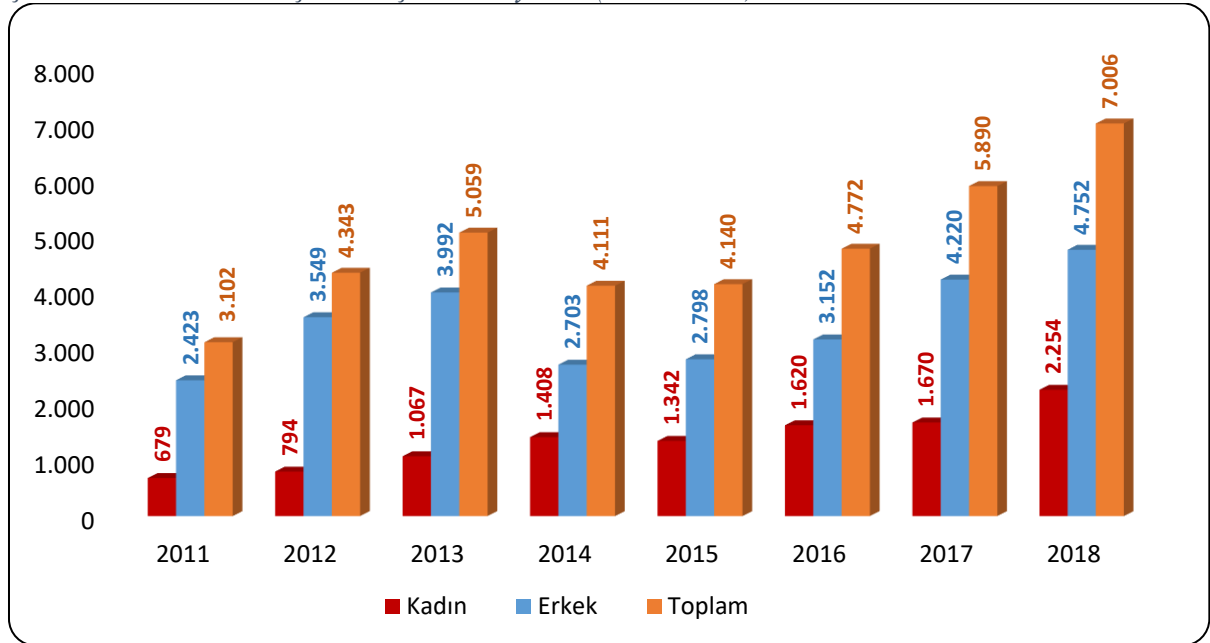
Kaynak: İŞKUR

Çorum ilinde 2018 yılında 8.519 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 3.338 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 39.2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı 3.102 olan Çorum ilinde işe yerleştirilenlerin 2.423'ü erkek, geri kalan 679 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir

izlemektedir. 2013 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 5.059 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2018 yılında ise 7006 kişi işe yerleştirilmiş olup bunların yaklaşık yüzde 32.2'si kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde artarak 2018 yılında 2.254 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	2.655	352	3.007
Konfeksiyon İşçisi	269	592	861
Satış Danışmanı / Uzmanı	124	128	252
Garson (Servis Elemanı)	141	56	197
Büro Memuru (Genel)	60	93	153
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	152	0	152
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	54	80	134
Ayakkabı İmalatçısı	55	69	124
Kasiyer	39	84	123
Ön Muhasebeci	39	79	118

Kaynak: İŞKUR

Çorum ilinde 3.007 kişilik işe yerleştirmeye Beden işçisi (Genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 42.9'unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Konfeksiyon İşçisi ve Satış Danışmanı/Uzmanı meslekleri takip etmektedir. Erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Konfeksiyon işçisi mesleklerinde işe yerleştirilirken, kadınlar ise en çok Konfeksiyon İşçisi ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

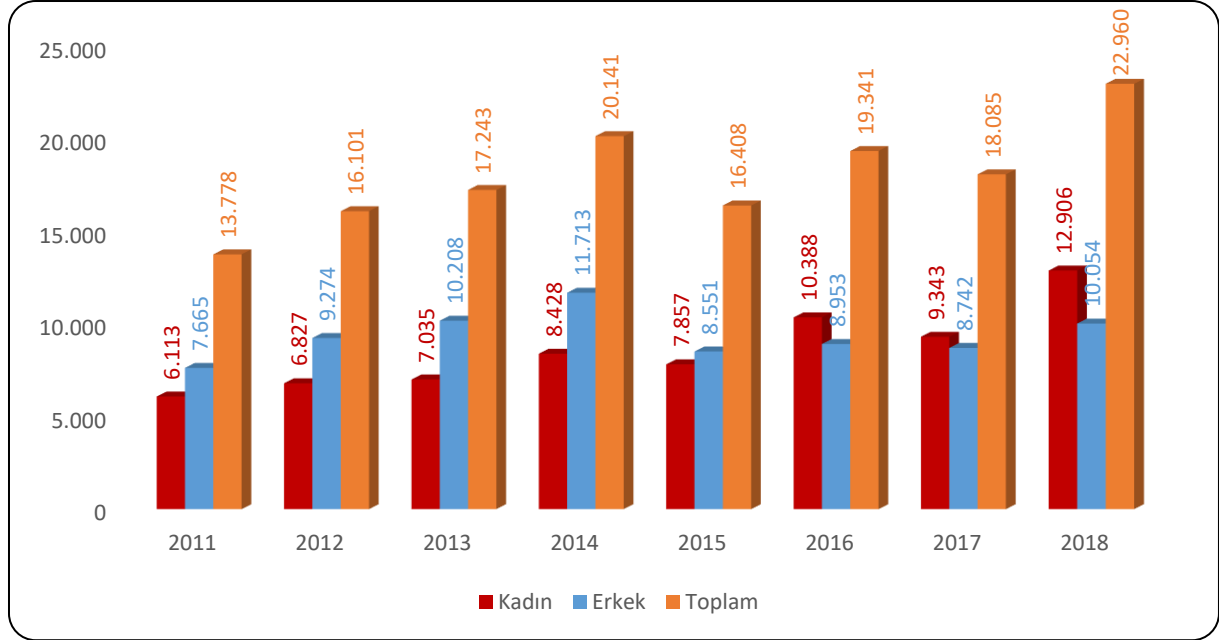
Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Çorum ilinde İŞKUR'a kayıtlı 13.778 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 7.665'i erkek, 6.113'ü ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 22.960 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, İŞKUR'a kayıtlı kadınların sayısındaki önemli artıştır. 2011 yılında Çorum'da 6.113 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 12,906'ya yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Çorum ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsiz olduğu ilk 10 mesleğin başında Temizlik görevlisi mesleği yer almakta olup bu meslekte Çorum ilinde Kuruma kayıtlı 4.801 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Çorum ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %20,9'unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden işçisi(Genel), Büro Memuru (Genel) ve Satış

Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde en çok Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi(Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Konfeksiyon işçisi gibi mesleklerin yanı sıra Sekreter ve Çaycı gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	96	1.206	619	1.825
2012	132	1.602	940	2.542
2013	36	409	397	806
2014	84	1.055	1.083	2.138
2015	96	1.555	634	2.189
2016	58	913	212	1.125
2017	93	1.690	193	1.883
2018	78	1.605	67	1.672

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları 2012 yılına kadar azalma eğilimi gösterirken sonrasında ise artış göstermiştir. 2018 yılında ise düzenlenen 78 mesleki eğitim kursuna 1.672 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 67'si erkek, 1.605'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 96'sının kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Peynir İmal İşçisi	Toprak İşleme İşçisi	Peynir İmal İşçisi
Çilek Yetiştiricisi	Lojistik Elemanı	Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi
Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi	Çilek Yetiştiricisi	Çilek Yetiştiricisi
Reçel Ve Marmelat İmal İşçisi	Domates Yetiştiricisi	Reçel Ve Marmelat İmal İşçisi
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	Dokuma Konfeksiyon Makineci	Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı
Şiş Örgücü	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Şiş Örgücü
Mantar Yetiştiricisi	Kaşar Peyniri İmalat Ustası	Mantar Yetiştiricisi
Oyuncak Bebek Yapımcısı		Oyuncak Bebek Yapımcısı
Bilgisayar Operatörü/Kullanıcısı		Bilgisayar Operatörü/Kullanıcısı
Kadın Dış Giysileri Dikim Elemanı		Kadın Dış Giysileri Dikim Elemanı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Peynir İmal İşçisi, Çilek Yetiştiricisi ve Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar ise Peynir İmal İşçisi, Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi ve Çilek Yetiştiricisi mesleklerinde düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Toprak İşleme İşçisi, Lojistik Elemanı ve Çilek Yetiştiricisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	149	85	71	156
2012	457	377	221	598
2013	940	833	479	1.312
2014	1.141	881	498	1.379
2015	2.158	1.308	983	2.291
2016	1.798	858	1.004	1.862
2017	1.706	1.761	1.549	3.310
2018	1.661	2.011	1.554	3.565

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin artırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 1.661 program düzenlenmiş olup toplam 3.565 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 56.4'ü kadınlardan, yüzde 43.62'si ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Garson (Servis Elemanı)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Garson (Servis Elemanı)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Satış Danışmanı / Uzmanı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Garson (Servis Elemanı)
Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)
Ayakkabı İmalatçısı	Ayakkabı İmalatçısı	Ön Muhasebeci
Ön Muhasebeci	Market Elemanı	Aşçı Yardımcısı
Market Elemanı	Satış Elemanı (Perakende)	Hemşire
Satış Elemanı (Perakende)	Ön Muhasebeci	Aşçı
Hemşire	Radyatör İmalat İşçisi (Motorlu Araç)	Market Elemanı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Çorum ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Konfeksiyon İşçisi, Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Satış Danışmanı/Uzmanı ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde düzenlenmiştir. Bu meslekler, hem kadın hem de erkek katılımcılar için ilk üç meslek arasında yer almaktadır.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	20	240	239	479
2012	20	308	226	534
2013	16	233	188	421
2014	11	157	150	307
2015	8	122	125	247
2016	7	69	89	158
2017	18	232	217	449
2018	35	390	495	885

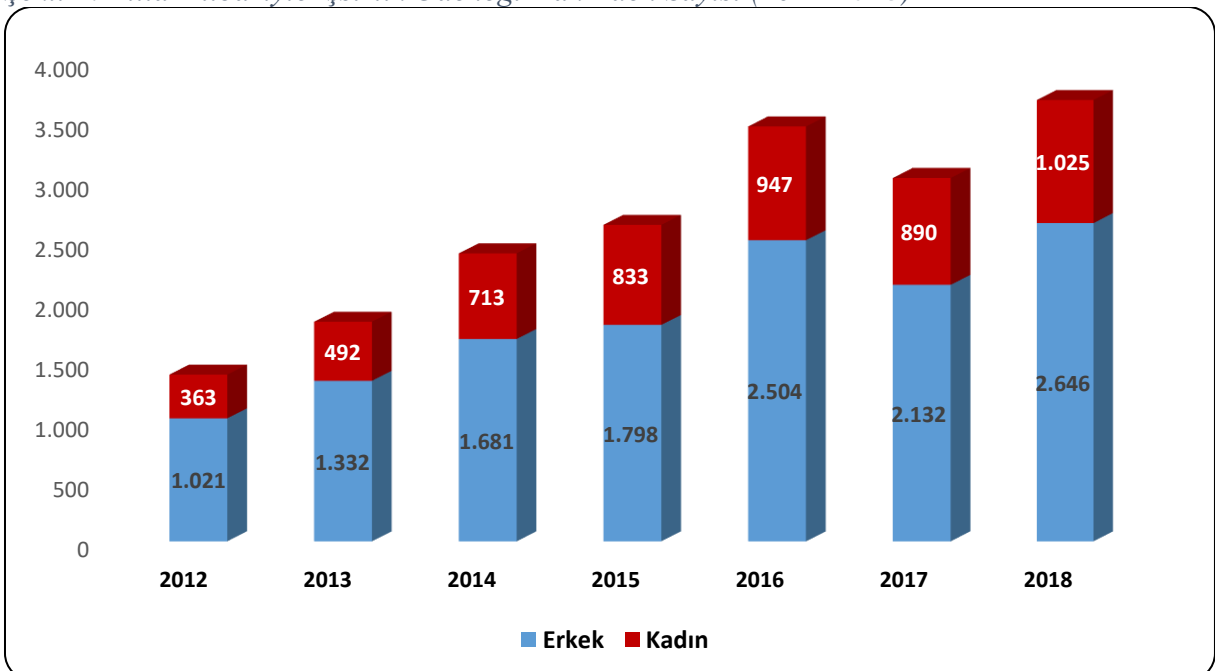
Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 35 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı sayısı 2017 yılına göre yüzde 94 daha fazladır. Programa 2018 yılında 390'ı kadın, 495'i erkek olmak üzere toplam 885 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

Kaynak: İŞKUR

Çorum ilinde 2018 yılında yüzde 27.9'u kadın olmak üzere 3.671 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 21.5 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen “İ İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Çorum ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma

kapsamında Çorum ilinde 419 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 24,612 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Çorum ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Çorum ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

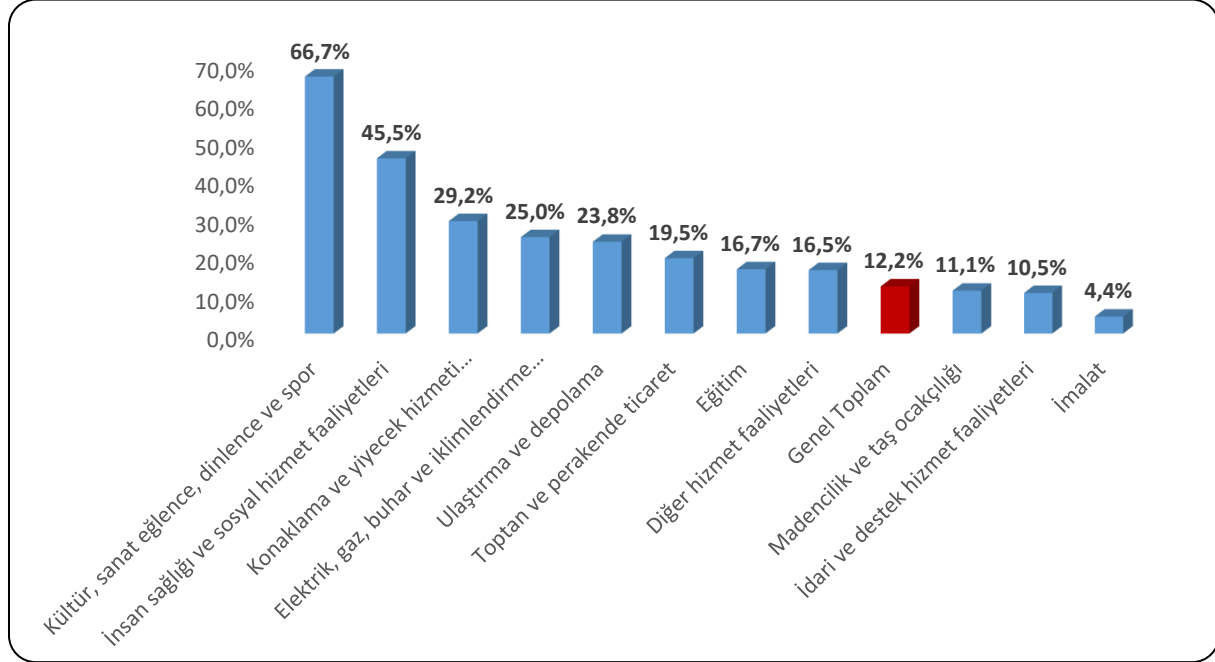
Sektörler	İşletme Sayısı
İmalat	163
Toptan ve perakende ticaret	89
İnşaat	42
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	25
Ulaştırma ve depolama	22
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	19
Eğitim	12
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	11
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	10
Madencilik ve taş ocakçılığı	9
Diğer hizmet faaliyetleri	6
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Bilgi ve iletişim	1
Genel Toplam	419

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Çorum ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 38.9'u imalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 30,9 seviyesindedir. Bu durumda Çorum ilinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla sayıda işletme Toptan ve perakende ticaret faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında Toptan ve perakende ticaret sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 19.1 iken Çorum ilinde Toptan ve perakende ticaret sektörünün payı yüzde 21.3 düzeyindedir. Çorum ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin yarısından fazlası İmalat ile Toptan ve perakende ticaret sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise Gayrimenkul faaliyetleri, Finans ve sigorta faaliyetleri ile Bilgi ve iletişim sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Çorum ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

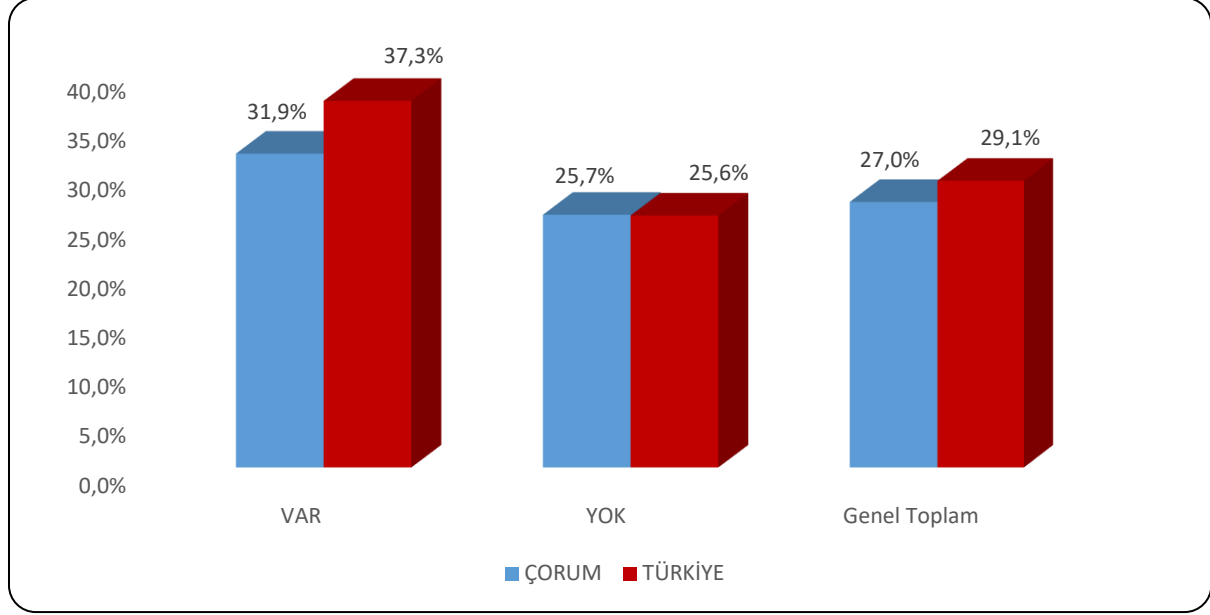
Kaynak: İPA 2019

Çorum ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 12,2 olarak gerçekleşmiştir. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 66.7'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 45.5'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 29.2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri yer almaktadır. Bu sektörlerde bulunan işletmelerde part-time çalışan olmasının sebebi, ilgili sektörün part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 45,9'unda part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

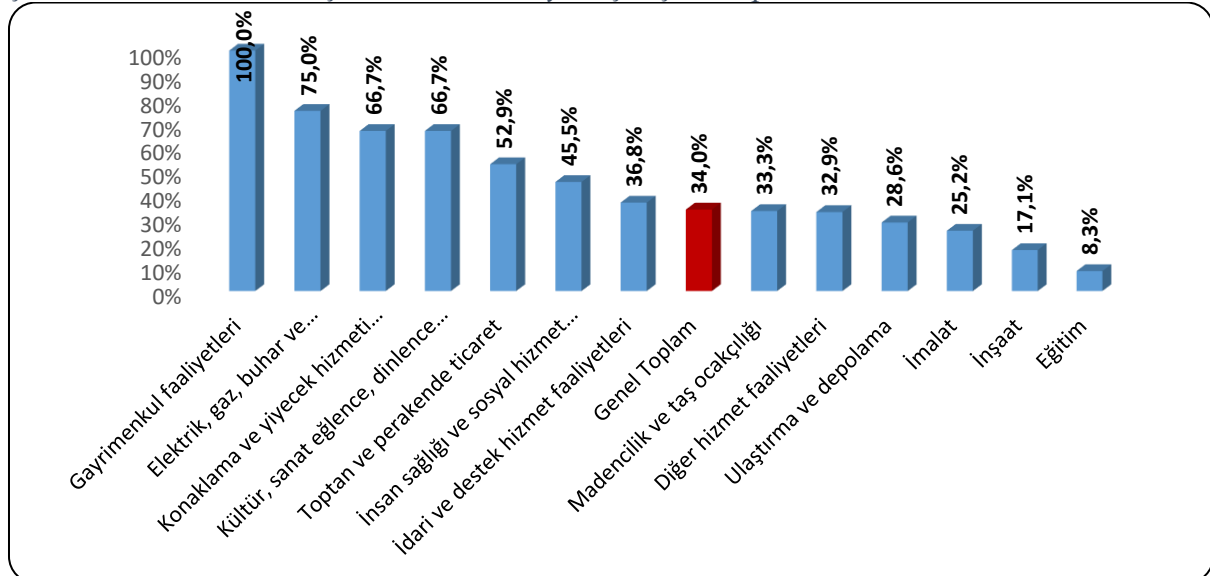
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmaktayken Çorum ilinde bu oran yüzde 27 olarak gerçekleşmiştir. Çorum ili verileri incelendiğinde part-time çalışmanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,7 iken part-time çalışmanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 31,9 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışmanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışmanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Çorum ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

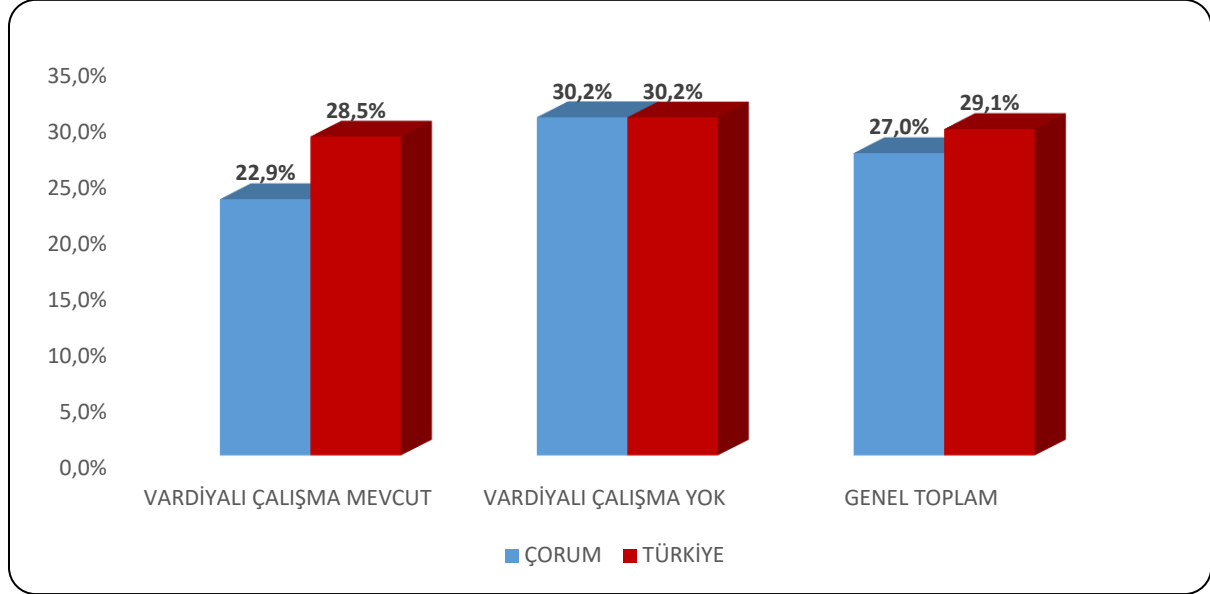
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde işletmelerin yüzde 34'ünde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Çorum ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Gayrimenkul faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işletmelerin yarısından fazlasında vardiyalı çalışma söz konusudur. Eğitim sektörü ise yüzde 8.3 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

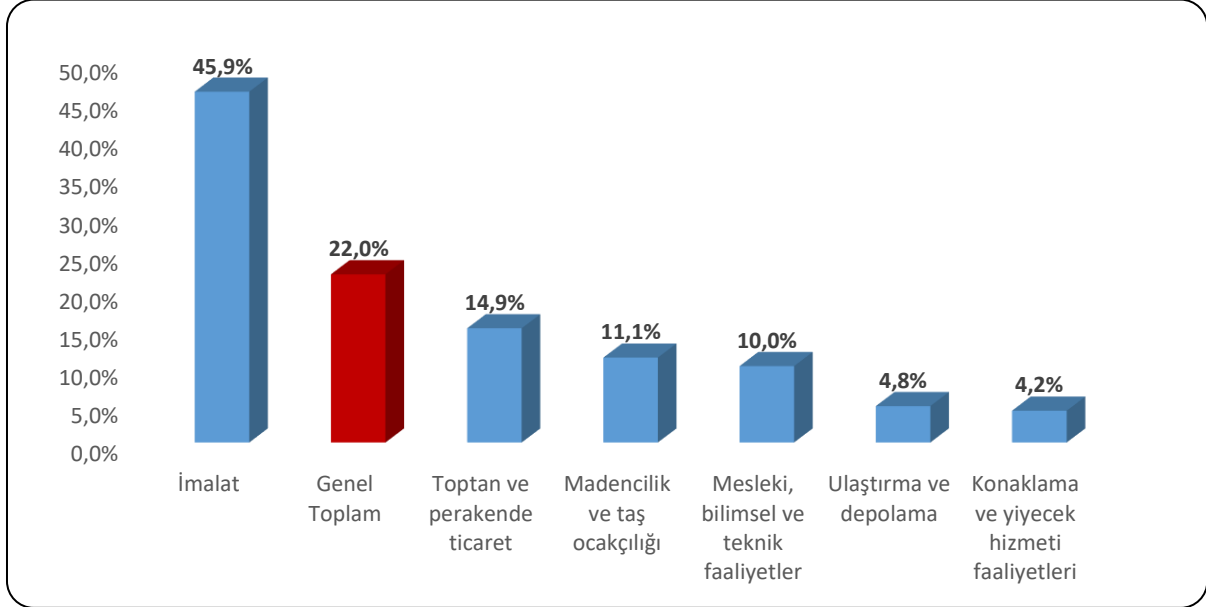
Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendiği bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilime benzer yönde bir durum olduğu gözle çarpılmaktadır. Çorum ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 22.9'u kadın, yüzde 77.1'si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 30.2'ye yükselmektedir. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Çorum ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 27'sinin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Çorum ilinden farklı yönde işlemektedir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilindeki işletmelerin yüzde 22'sinde ihracat yapılmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 45,9'u ihracat yapmakta, ikinci sırada ise Toptan ve perakende ticaret sektörü bulunmaktadır. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İşletme sayısı bakımından imalat sektörünün payı yüzde 38,9 ile ihracat yapan işletme oranında da ilk sırada yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin ihracat yapma oranının diğer sektörlerle nazaran yüksek olması ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Çorum ilinde işletmelerin yüzde 17,6'sı e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

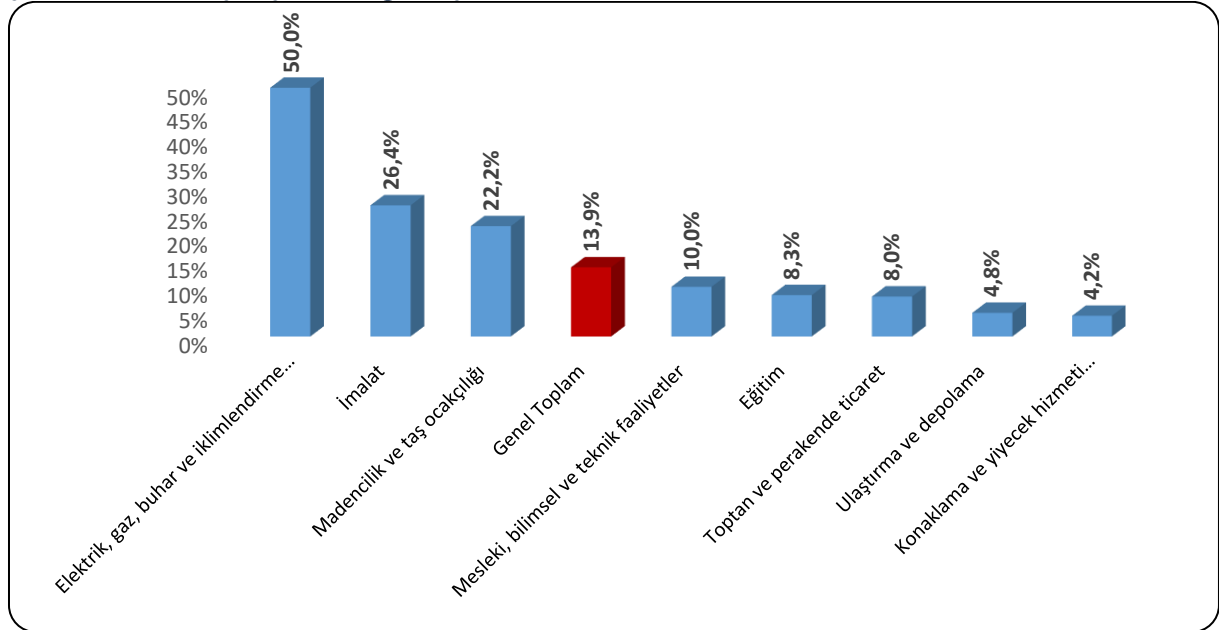
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması	92,6%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	6,2%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması	3,6%
Finansman yetersizliği	2,1%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	1,5%

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise e-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

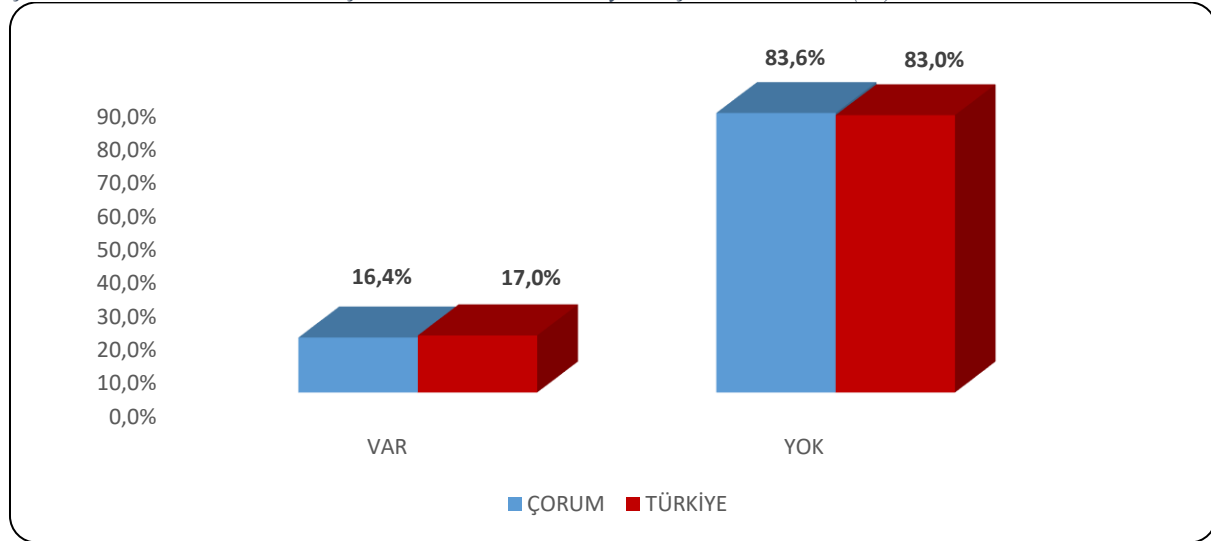

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde 18 sektörden 8 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 13.9 olarak gerçekleşmiştir. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile imalat yüzde 76.4'ü Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörleri ise yüzde 22.2 ile Madencilik ve taş ocaklığı sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17.1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41.7 ile Bilgi ve İletişim, yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Çorum ilinde en fazla işletme İmalat

sektöründedir ve Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 26.4 ile il ortalamasının üzerinde yer almaktadır.

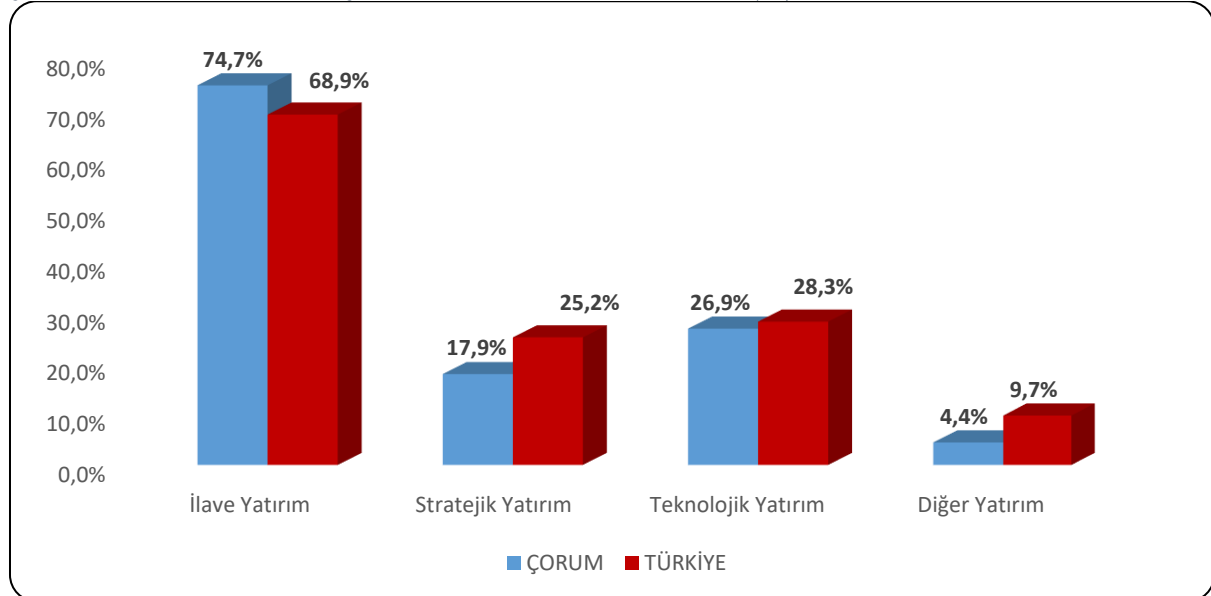
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 16.4'ü gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

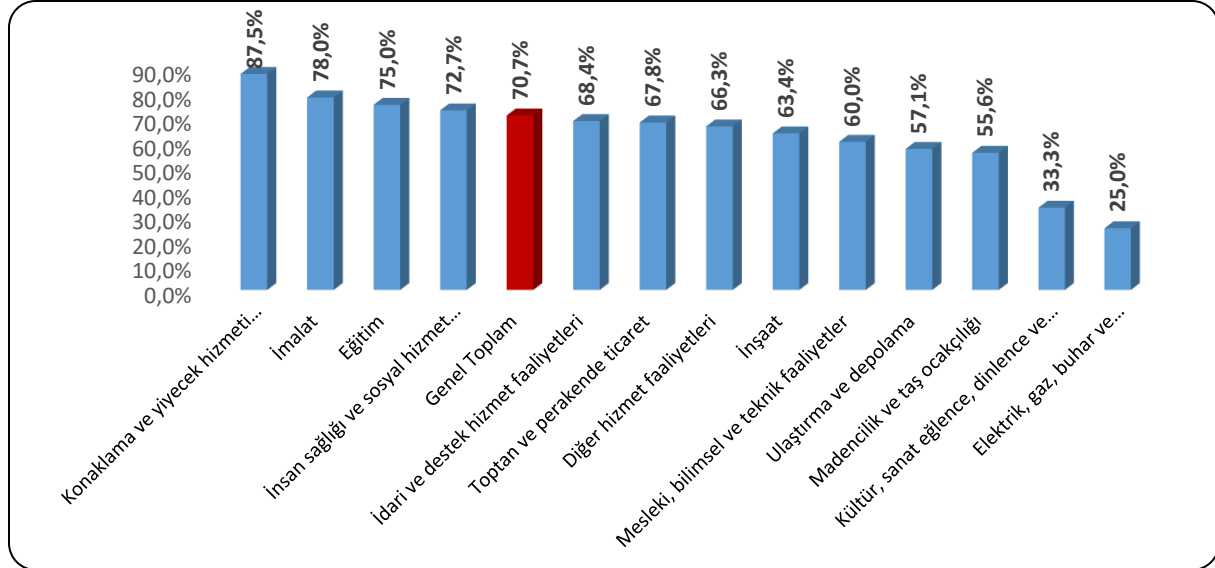

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Çorum ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 74.7'si ilave yatırım, yüzde 26.9'u teknolojik yatırım ve yüzde 17.9'u stratejik yatırım yapmayı

planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Çorum ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 70,7'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Çorum ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Çorum ilinde konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe yer alan işletmelerin büyük çoğunluğu İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 70,7'nin üzerinde yüzde 78 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
İmalat	0,0%	66,9%	73,4%	54,0%	1,6%	3,2%	25,8%
Toptan ve perakende ticaret	3,4%	62,7%	67,8%	67,8%	1,7%	1,7%	8,5%
İnşaat	0,0%	73,1%	46,2%	46,2%	0,0%	0,0%	11,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	61,9%	81,0%	85,7%	0,0%	0,0%	14,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	53,8%	46,2%	38,5%	0,0%	0,0%	7,7%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	66,7%	58,3%	75,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	88,9%	77,8%	33,3%	0,0%	0,0%	11,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	87,5%	62,5%	50,0%	12,5%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	100,0%	33,3%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	60,0%	100,0%	40,0%	0,0%	0,0%	20,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	74,5%	100,0%	50,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	0,7%	67,5%	68,2%	58,1%	1,4%	1,7%	15,9%

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 68.2'si İŞKUR'dan Eleman talebinde bulunmuştur. İşletmelerin 67,5'i Danışmanlık ve yönlendirme hizmetinden yararlanırken yüzde 58.1'i ise İşbaşı Eğitim Programı kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Çorum ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan İmalat sektöründe işverenlerin yüzde 73.4'ü İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş, yüzde 66.9'u Danışmanlık ve yönlendirme hizmetimizden yararlanmış ve yüzde 54'ü ise İşbaşı eğitim programından son bir yıl içerisinde yararlanmıştır. Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır.

İŞKUR'un sunmuş olduğu çalışanlara yönelik eğitim hizmetlerinden Toptan ve perakende ticaret sektöründeki işletmelerin son bir yılda yüzde 3.4'ü faydalanmıştır.

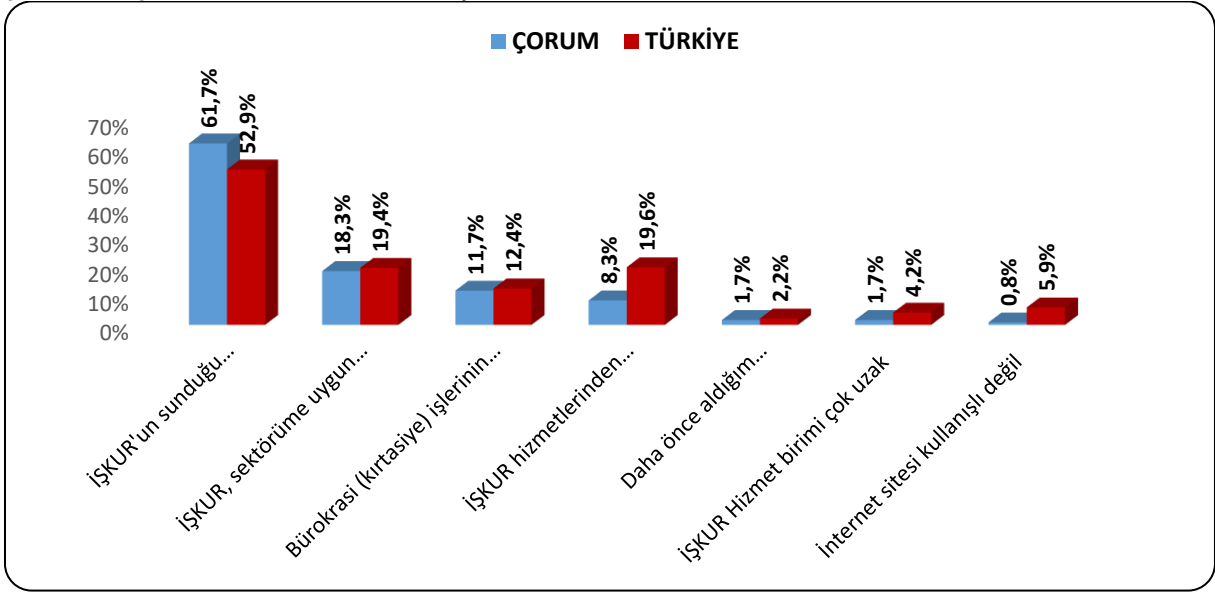
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İsteddiğiniz Alanlar

Desteklenecek Alan	Oran
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği	68,9%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği	66,0%
İşe Uygun Eleman Temini	42,1%
İşbaşı Eğitim Programı	38,6%
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması	17,4%
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi	6,1%
Genel Toplam	100,0%

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 68.9'u yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği cevabını vermiştir. Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise işe uygun eleman temini seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 61.7 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 18.3 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 11,7 ile Bürokrasi (Kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Çorum ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Çorum ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Çorum ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 24.622 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 17.975 erkek çalışan ve 6.647 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	3.545	8.757	12.303
Toptan ve perakende ticaret	1.099	2.522	3.621
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	465	1.957	2.422
İnşaat	77	992	1.069
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	575	418	993
Ulaştırma ve depolama	119	723	842
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	218	509	728
Madencilik ve taş ocaklığı	12	703	715
Diğer hizmet faaliyetleri	140	473	613
Eğitim	272	238	509
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	24	265	289
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	58	216	275
Bilgi ve iletişim	6	91	97
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	23	55	78
Finans ve sigorta faaliyetleri	11	25	36
Gayrimenkul faaliyetleri	2	30	32
Genel Toplam	6.647	17.975	24.622

Kaynak:İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Çorum ilinde çalışanların önemli bir kısmı İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 64'ü bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör imalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 53.3'ü İmalat sektöründe çalışmaktadır. Çorum ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1.681	5.091	6.771
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.022	3.774	4.796
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	859	2.931	3.790
Hizmet ve Satış Elemanları	1.094	1.909	3.003
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	918	1.211	2.128
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	297	1.620	1.917
Profesyonel Meslek Mensupları	694	960	1.654
Yöneticiler	82	439	521
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1	40	41
Genel Toplam	6.647	17.975	24.622

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar oluşturmaktadır. Toplam çalışanlar içerisinde Hizmet ve satış elemanlarının oranı yüzde 27.5 seviyesindedir. Çorum ilindeki kadın çalışanların yüzde 25.3'ü; erkek çalışanların ise yüzde 28.3'ü bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 19.5'i bu meslek grubunda istihda edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 15,4 oran ile Nitelik gerektirmeyen meslekler grubu yer almaktadır.

Çorum ilinde Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar en fazla kadın ile erkek çalışan sayısına sahip meslek grubudur.

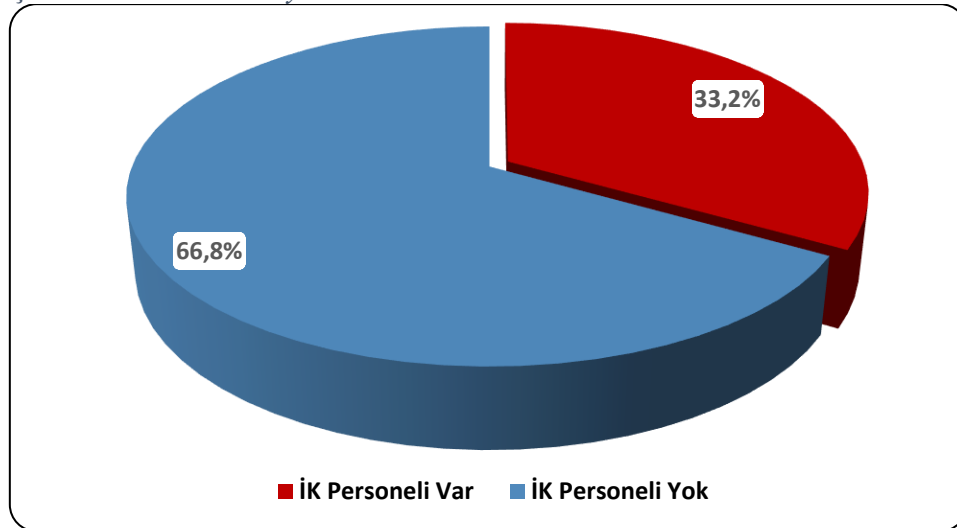
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Konfeksiyon İşçisi	Temizlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Şoför-Yük Taşıma
Müstearı Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Seramik Karo Vitrifiye İmal İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	Temizlik Görevlisi	Tuğla İmal İşçisi
Şoför-Yük Tasıma	Satış Elemanı (Perakende)	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı
Seramik Karo Vitrifiye İmal İşçisi	Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	Madenci (Genel)
Tuğla İmal İşçisi	Kasiyer	Servis Şoförü (Okul)
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Hemşire	Makineci (Dikiş)

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14’te ise Çorum ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Makineci (Dikiş), Beden işçisi (Genel) ve Temizlik görevlisi meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Konfeksiyon işçisi ve Müsteri hizmetleri görevlisi/asistanı; Erkek çalışan sayısının ne fazla olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Temizlik görevlisi ve Şoför (Yük Taşıma) meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

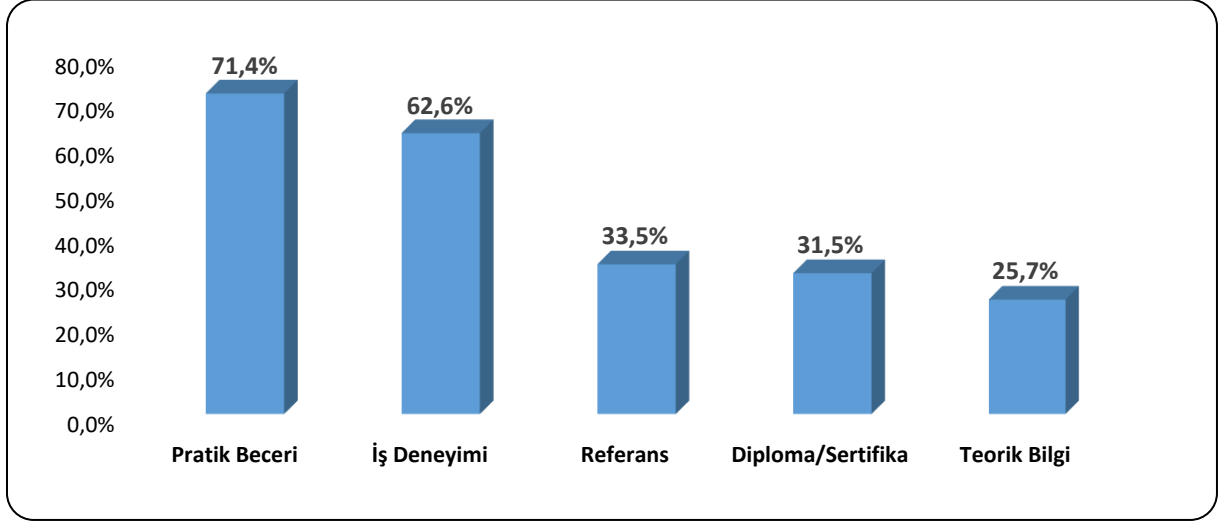

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15’te görüldüğü üzere Çorum ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yalnızca yüzde 33.2’ sinde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. Toptan ve perakende

ticaret sektöründe bu oran yüzde 34.5, İnşaat sektöründe yüzde 19.5 ve İmalat sektöründe ise yüzde 37.1 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde 20+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 71.4'ü Pratik beceri, yüzde 62,6'sı İş deneyimi ve yüzde 33,5'i ise Teorik beceri aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Çorum ilinde olduğu gibi yüzde 72,6 ile Pratik beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş deneyimi ve yüzde 35,7 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik beceri kriteri hem Çorum ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönlendirmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletme Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
İmalat	183	1,5%	20,8%
Toptan ve Perakende Ticaret	71	1,9%	16,1%
İnşaat	13	1,2%	12,2%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	11	1,5%	25,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	7	0,7%	27,3%
Ulaştırma ve Depolama	7	0,8%	14,3%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	4	0,2%	10,5%
Eğitim	3	0,6%	8,3%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	3	0,4%	22,2%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	1	1,3%	33,3%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	1	0,4%	10,0%
Genel Toplam	305	1,2%	17,4%

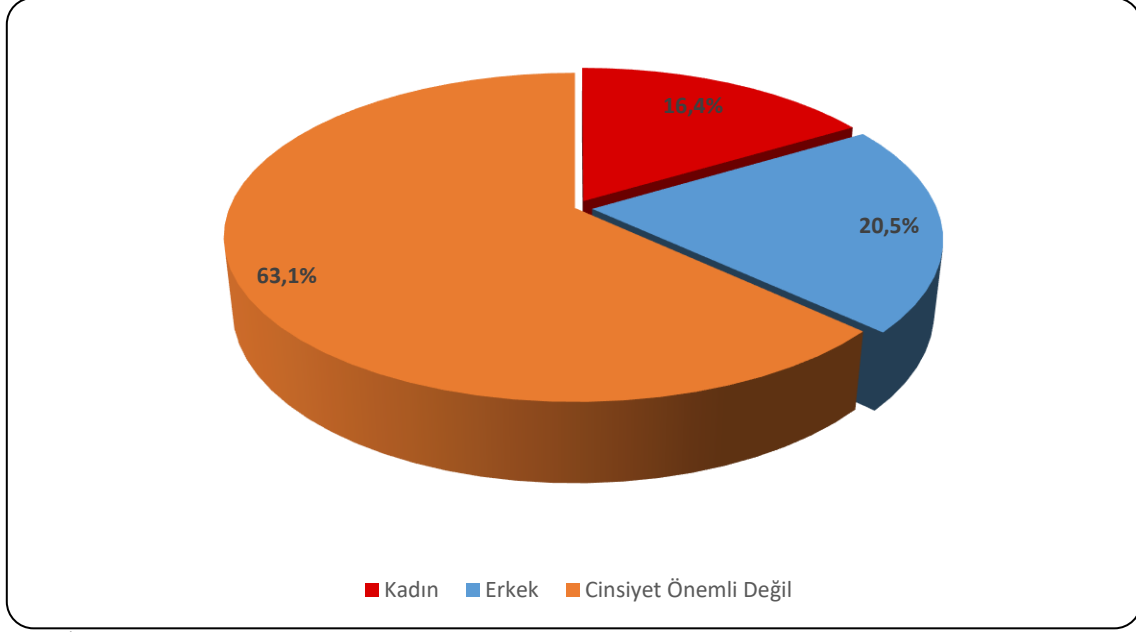
Kaynak: İPA 2019

Çorum ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 11 sektörde 305 açık iş tespit edilmiştir. Çorum ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. İmalat sektörü Çorum ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan sektördür. Toplam 305 kişilik açık işin yüzde 20.8'ine tekabül eden 183 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret ve inşaat sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'den de görüleceği üzere Çorum ilinde açık iş oranı yüzde 1.2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Çorum ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Çorum ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 1,9 ile Toptan ve perakende ticaret sektörü olarak tespit edilmiştir.

Çorum ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17.4'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

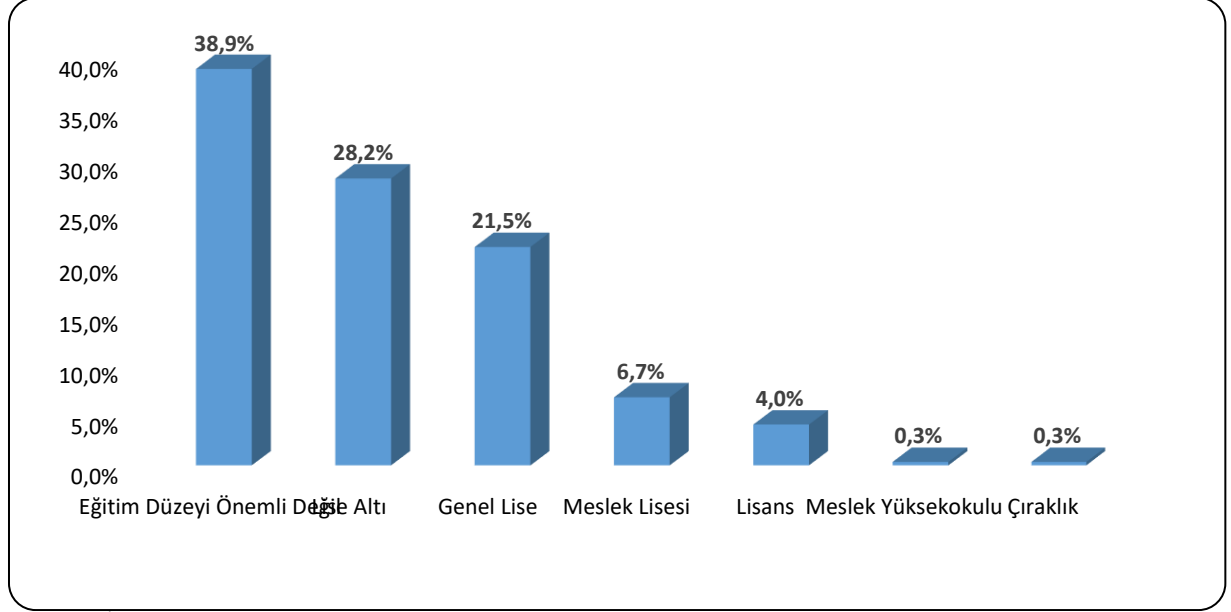

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17’de Çorum ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Çorum ilinde işverenler açık işlerin yüzde 63.1’inde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Çorum ilinde yüzde 16.4 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1’i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Çorum ilinde ise işverenlerin yüzde 20.5’i mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

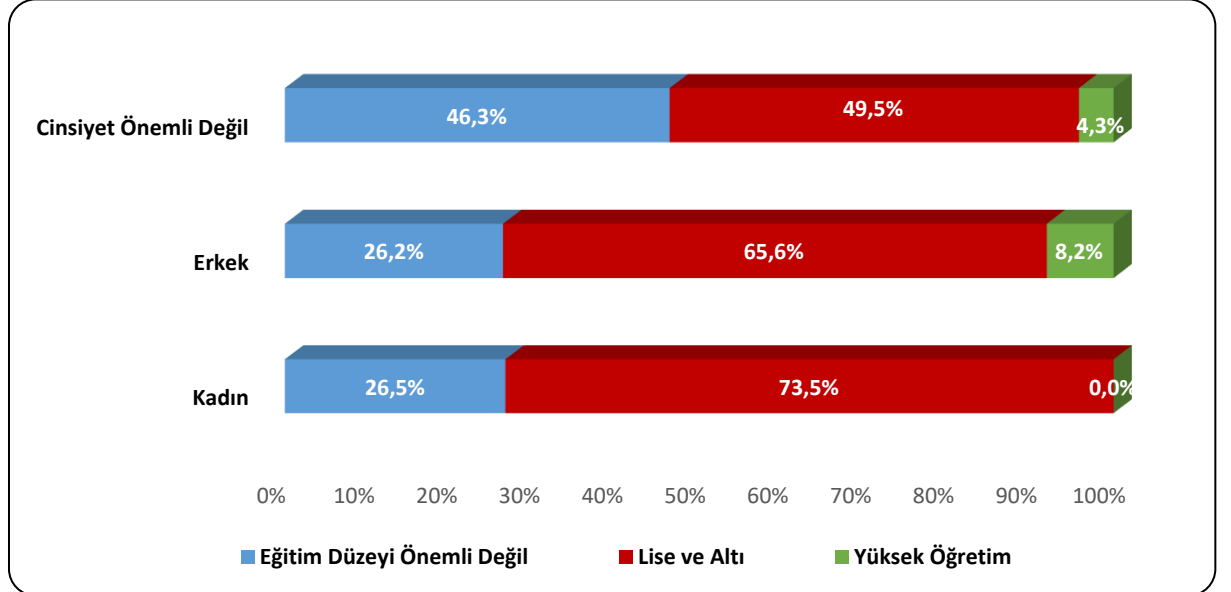
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Çorum ilindeki açık işlerin yüzde 38,9'unda işverenler eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 6.7'sinde ise meslek lisesi mezunu talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

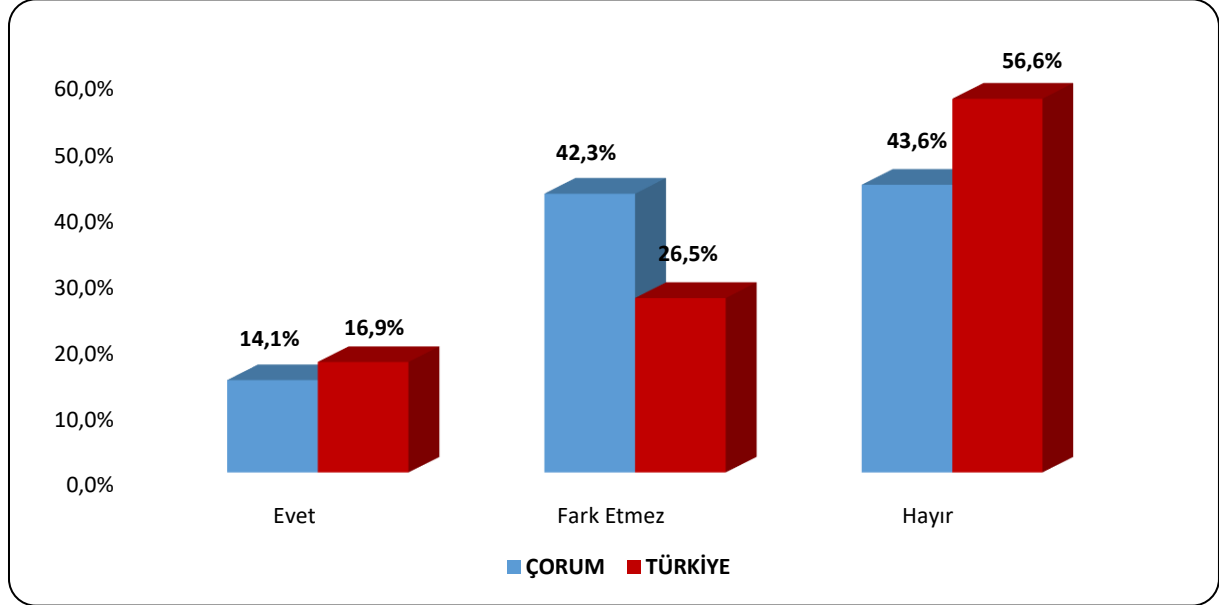

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 49.5 oranında lise altı eğitim düzeyi istenmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 4.3 oranında yüksek öğretim seviyesi talep edilirken ve yüzde 46.3 oranında ise herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir. Erkeklerin

tercih edildiği açık işlerde yüzde 26.2 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 26.5 oranında eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

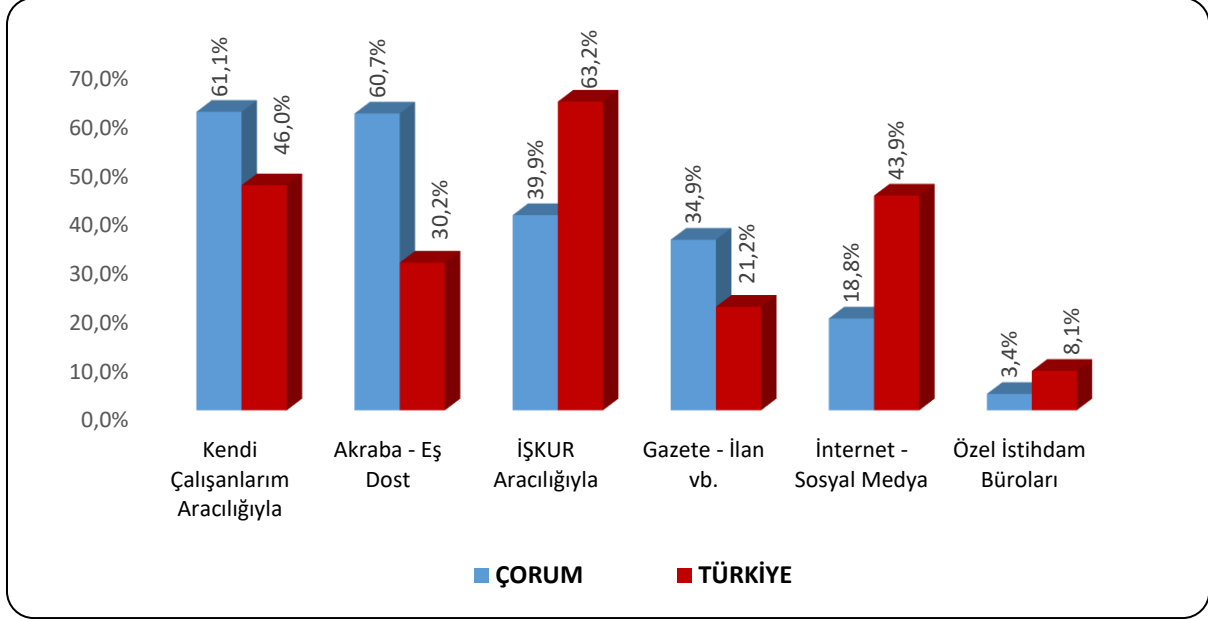

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Çorum ilinde mevcut açık işlerin hiç biri için işverenler özellikle engelli tercih edeceklerini belirtmemiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 42.3 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 56.4'ünde engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Çorum ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21’de Çorum ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Çorum ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 39.9’u İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 63,2 olarak gerçekleşmiştir. Çorum ilinde birinci sırada yüzde 61.1 ile Kendi çalışanlarım aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. İkinci sırada ise yüzde 60.7 Akraba-Eşdost ile arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	2	1
Takım Çalışması	1	3	1	2
İletişim ve İfade Yeteneği	3	5	3	3
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	2	6	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	4	4	5
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	5	6	5	6
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	-	-	7	7
Bilgisayar Kullanımı	6	6	8	8
Analitik Düşünebilme	7	7	8	9
Yabancı Dil	-	8	-	10

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik bilgi ve Tecrübe becerisi ilk sırada yer almaktadır. Erkeklerin tercih edildiği açık işler için üçüncü sırada Takım çalışması becerisi aranmasına rağmen, cinsiyetin önemli olmadığı veya kadınların tercih edildiği açık işlerde işverenler tarafından en çok aranan beceridir. Kadınların tercih edildiği açık işlerde ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi aranmaktadır. Çorum ilinde, yenilikçi düşünce yeteneği becerileri araştırma dönemindeki açık işler için işverenler tarafından aranmamaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	86	1,3%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	83	1,7%
Hizmet ve Satış Elemanları	77	2,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	18	0,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	18	0,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	12	0,7%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	9	0,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1	2,4%
Genel Toplam	305	1,2%

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık

işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 28.2'dir. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Çorum ili için tespit edilen yüzde 1.22'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 2.5 ile Hizmet ve satış elemanları meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	33,3%	6,0%	28,6%	36,9%	78,6%	0,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	72,8%	45,7%	3,7%	56,8%	34,6%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	81,3%	60,0%	22,7%	8,0%	76,0%	6,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	66,7%	55,6%	11,1%	33,3%	61,1%	16,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	55,6%	0,0%	5,6%	94,4%	44,4%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	50,0%	50,0%	41,7%	58,3%	58,3%	16,7%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	44,4%	11,1%	44,4%	66,7%	44,4%	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	60,7%	34,9%	18,8%	39,9%	61,1%	3,4%

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnişiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Konfeksiyon İşçisi	-	3	-	4	-	-	5	1	-	2
Makineci (Dikiş)	-	6	-	3	5	-	4	2	-	1
Satış Elemanı (Perakende)	-	4	-	1	-	2	3	-	-	-
Ütücü	-	6	-	4	5	-	3	1	-	2
Satış Danışmanı / Uzmanı	-	-	6	2	-	1	4	5	-	3
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	3	-	-	5	2	-	4
Market Elemanı	-	-	-	2	-	1	-	-	-	3
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	-	3	-	-	-	-	4	2	-	1
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	-	2	-	4	-	-	5	3	-	1
Ön Muhasebeci	1	-	4	3	-	-	5	5	-	2

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19’da Çorum ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Satış elemanı (Perakende) mesleğinde aranan becerilerde ilk sırada iletişim ve ifade yeteneği ön plana çıkmaktadır.

Satış Danışmanı/Uzmanı ve Market elemanı mesleklerinde Satış ve pazarlama becerisi ilk sırada aranmaktadır. Ön Muhasebeci mesleği için ilk sırada aranan beceri Bilgisayar kullanımıdır.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Satış Danışmanı / Uzmanı	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Ütücü	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Makineci (Dikiş)	Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı	Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	Doğalgaz Çelik Boru Kaynakçısı	Ütücü	Ütücü
Konfeksiyon İşçisi	Beden İşçisi (Genel)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı
Operasyon Elemanı (Turizm)	Ön Muhasebeci	Market Elemanı	Beden İşçisi (Genel)
Hemşire	Depo Sorumlusu	Beden İşçisi (Genel)	Market Elemanı
Aşçı Yardımcısı	Depo Sevkiyat Sorumlusu	Makarna Paketleme İşçisi	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı
Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	Temizlik Görevlisi	Cep Telefonu ve Aksesuarları Satış Elemanı	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)
Çift İğne Makineci	Beden İşçisi (Tasıma, Yükleme-Boşaltma)	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Ön Muhasebeci

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Konfeksiyon işçisi, Makineci (Dikiş) ve Satış elemanı (Perakende) meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde buldukları açık iş sayısı en fazla olan üç meslek ise Satış danışmanı/uzmanı, ütücü ve Makineci (Dikiş) meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu üç meslek Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Gazaltı (Mıg-Mag) kaynakçısı ile Isıtma ve Sıhhi tesisatçıdır. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Konfeksiyon işçisi, Makineci (Dikiş) ve Satış elemanı (Perakende) meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Çorum ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışmanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Çorum ilinde ise 20+ istihdamlı 63 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Çorum ilindeki işletmelerin yüzde 13,8'i son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Çorum ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler İmalat ile Toptan ve perakende ticaret, Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörleridir.

İnşaat sektörü gibi Çorum ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlerle nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

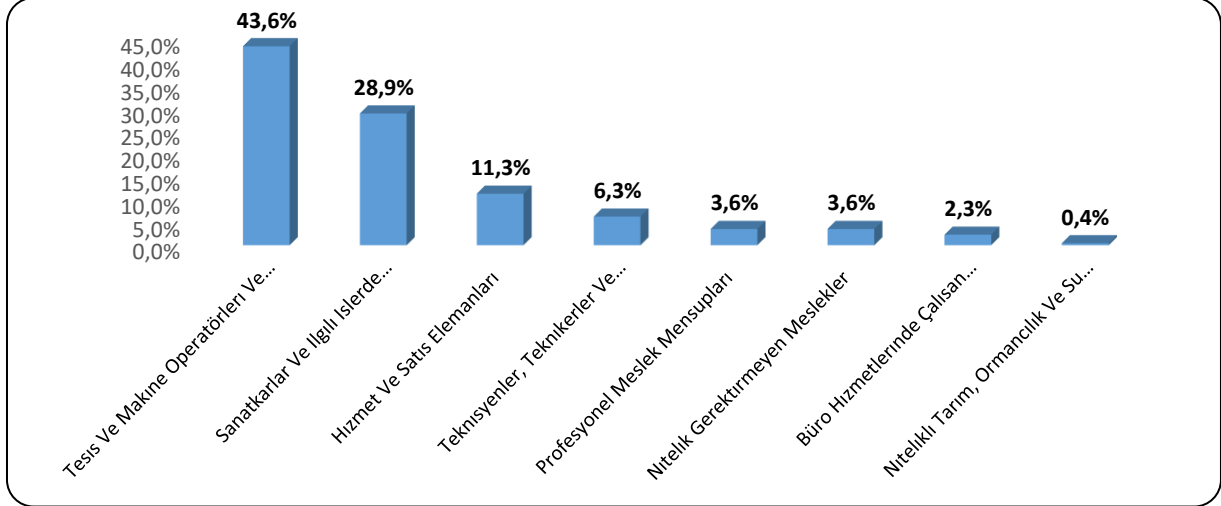
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	331
Toptan ve Perakende Ticaret	61
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	27
Ulaştırma ve Depolama	19
İnşaat	18
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	9
Eğitim	6
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	6
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlenme ve Spor	3
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	3
Genel Toplam	489

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde 489 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Çorum ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 67.7'si bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 213 kişi ile Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 43,6'sı bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de Çorum ilinde olduğu gibi Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

Meslekler	TGÇM Eleman sayısı
Makineci (Dikiş)	120
Ütücü	31
Konfeksiyon İşçisi	31
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	23
Şoför-Yük Tasıma	22
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	19
Garson (Servis Elemanı)	16
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	15
Satış Danışmanı / Uzmanı	12
Beden İşçisi (Genel)	11
Diğer	189
Toplam	489

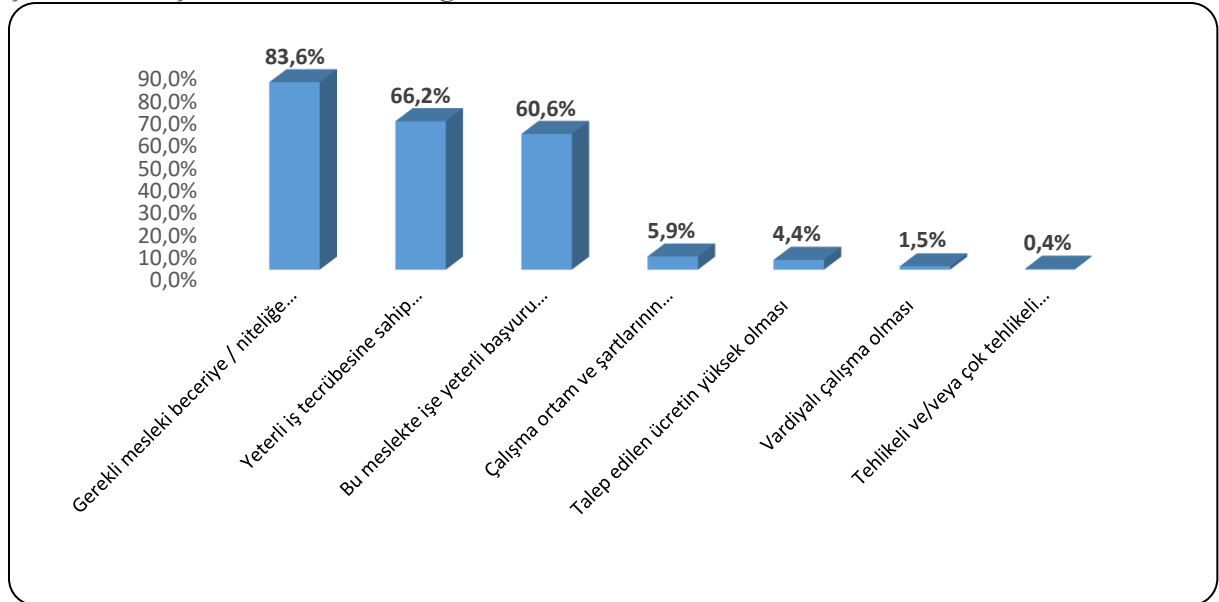
Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 120 kişi ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 31 kişi ile Ütücü ve Konfeksiyon işçisi meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci(Dikiş), Garson(Servis elemanı) ve Ayakkabı İmalatçısı(Sayacı) gibi mesleklerin yine ilk sıralarda yer aldıkları görülmektedir. Çorum ilinde söz konusu meslekler, önceki yıllarda olduğu gibi temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş) gibi mesleklerin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına önemli bir bilgidir.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında da ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru

aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması
Makineci (Dikiş)	72,6%	74,4%	78,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ütücü	66,7%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Konfeksiyon İşçisi	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	22,7%	100,0%	81,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Şoför-Yük Tasıma	61,9%	100,0%	61,9%	0,0%	14,3%	0,0%	0,0%
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	52,6%	78,9%	78,9%	5,3%	5,3%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	31,3%	62,5%	62,5%	37,5%	18,8%	18,8%	0,0%
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Satış Danışmanı / Uzmanı	58,3%	91,7%	75,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir. Ütücü ve Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı) gibi mesleklerde ise TGÇM nedeni olarak ilk sırada Yeterli Başvuru yapılmaması belirtilmiştir. Tehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek Olması seçenekleri ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır. Vardiyalı çalışma olması ise yalnızca Garson (Servis elemanı) mesleği için TGÇM nedeni olmuştur.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Çorum ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çorum ilinde işletmelerin yüzde 20,5’i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Çorum ilinde ise yüzde 5.1 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İmalat	23,3%	3,1%	30,2%	43,4%
Toptan ve Perakende Ticaret	21,8%	5,7%	32,2%	40,2%
İnşaat	26,8%	4,9%	29,3%	39,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	8,3%	4,2%	29,2%	58,3%
Ulaştırma ve Depolama	19,0%	0,0%	38,1%	42,9%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	10,5%	0,0%	36,8%	52,6%
Eğitim	33,3%	8,3%	25,0%	33,3%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	9,1%	0,0%	27,3%	63,6%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	10,0%	20,0%	20,0%	50,0%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,0%	22,2%	44,4%	33,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	16,5%	16,9%	16,5%	50,2%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	25,0%	25,0%	25,0%	25,0%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	33,3%	33,3%	33,3%	0,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Bilgi ve İletişim	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	20,5%	5,1%	30,8%	43,5%

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Eğitim ve İnşaat sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörüdür. Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini

beklemektedirler. Finans ve sigorta faaliyetleri ile Bilgi ve iletişim işletmelerin tamamı ise istihdam değişimine ilişkin fikir beyan etmemiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Diğer Hizmet Faaliyetleri	48	7,8%
İnşaat	79	7,4%
İmalat	883	7,2%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtım	15	5,3%
Ulaştırma ve Depolama	28	3,3%
Toptan ve Perakende Ticaret	99	2,7%
Eğitim	6	1,2%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	20	0,8%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	7	0,7%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	5	0,7%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	-3	-1,1%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	-9	-1,3%
Genel Toplam	1.179	4,8%

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Çorum ilinde ise bu oran yüzde 4,8 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 883 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 7.8 ile Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. Çorum ilinde istihdam azalışı beklenen sektörler ise Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleridir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	452	9,4%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	403	5,9%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	76	3,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	102	3,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	126	3,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	13	0,8%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	7	0,4%
Genel Toplam	1.179	4,8%

Kaynak: İPA 2019

Tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 452 kişilik artış ile Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 7 kişilik artış ile Teknisyenler, tekniker ve yardımcı profesyonel meslek mensuplarıdır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	Tuğla İmal İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	İnşaat Mühendisi
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	Türk Dili ve Edebiyat Öğretmeni-Ortaöğretim
Ütücü	Giyim ve Giyim Aksesuarları Satış Elemanı
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Temel İmalat (Talış) ve Montaj Eleman
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Tornacı (Torna Tezgahı İşçisi)
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Motosikletli Kurye
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	Elektrikli Ev Aletleri Teknik Servis Teknisyeni
Satış Danışmanı / Uzmanı	Otomotiv Kaporta İşçisi
Beden İşçisi (İnşaat)	Tarh Öğretmeni-Ortaöğretim

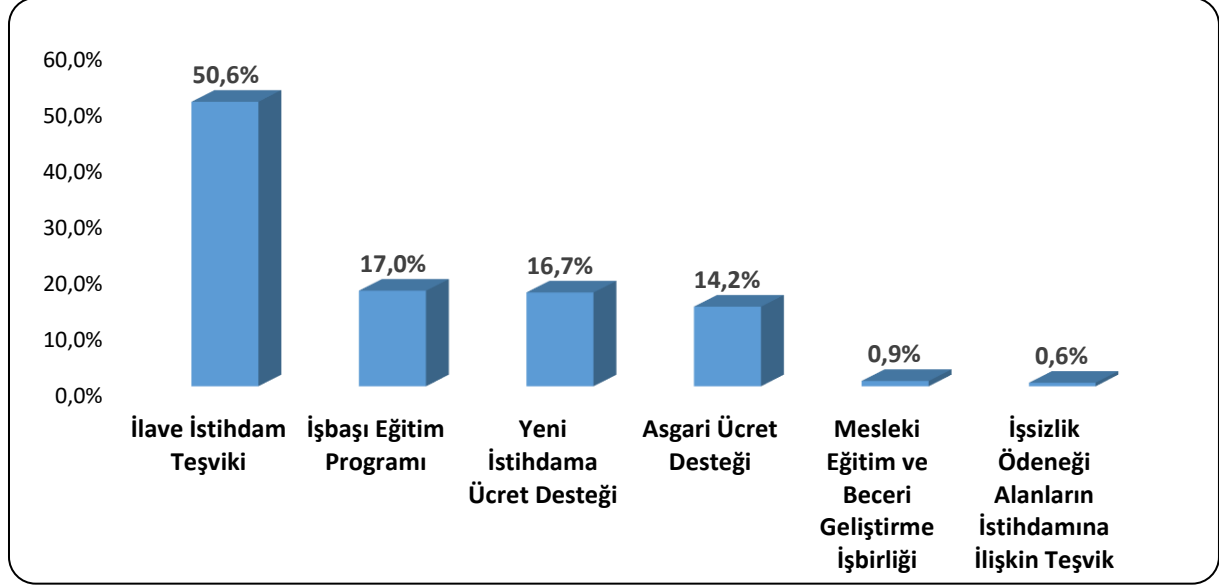
Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, olup, Makineci (Dikiş), Konfeksiyon işçisi ve Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)'tir. Tuğla imal işçisi, inşaat mühendisi ve Türk Dili ve Edebiyat Öğretmeni-Ortaöğretim ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı mesleği istihdam artışı beklenen meslekler içerisinde yine yer almaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Çorum ili için ilk sıradaki meslekler arasında aynı meslek bulunmamaktadır.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

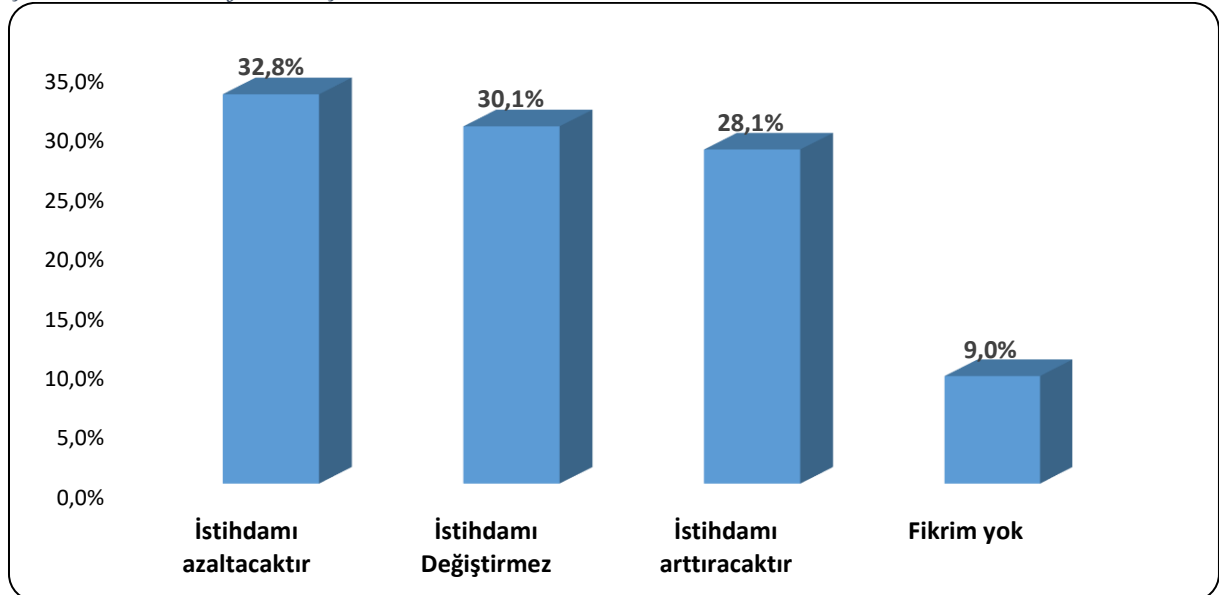

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin ilave istihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise işbaşı eğitim programı yer almaktadır. İşverenler, istihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise işsizlik ödeneği alanların istihdamına ilişkin teşvik olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin ilave istihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni istihdama ücret desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

Kaynak: İPA 2019

Çorum ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 28.1'i istihdamı arttıracığını beyan ederken, yüzde 32.8'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 30,1'i teknolojik gelişmelerin istihdamı değişmeyeceği görüşünderken, yüzde 9'u ise fikir beyan etmemiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Çorum ilinde; Diğer hizmet faaliyetleri ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde ise işverenlerin yarısından fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracığını savunmaktadır.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,8'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracığını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Çorum İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Çorum ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 5.9 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TR-83 (Samsun,Tokat ,Çorum, Amasya)bölgesinde işsizlik oranı yüzde 6.4'tür

Çorum ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Çorum'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Çorum ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 73'ü erkeklerden, sadece yüzde 27'si kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör İmalat sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör İmalat sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler toptan ve perakende ticaret ile idari ve destek hizmetleri faaliyetleri gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Çorum ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Çorum ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 78 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 1.672 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2011 yılına göre bir artış söz konusudur. Buna rağmen kursiyer sayısındaki artış sınırlı olmuştur. Bunun nedeni yıllar içerisinde işbaşı eğitim programının daha fazla tercih edilmesidir. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

Son dönemlerde özellikle Mesleki eğitim kurs sayılarında ciddi azalış gözlemlenmektedir. Bu durumun nedeni ise; işbaşı eğitim programının özellikle imalat ile bilişim sektöründe 6 ay olan süresi, ödenen ücret ve program bitiminde İEP istihdam teşviğinin devam etmesi işverene daha cazip gelmesidir. Ayrıca merkezde bilişim ve imalat sektörüne verilen teşviklerin yerelde de hızlı bir şekilde uygulamalara etki ettiği ve sonuca döndüğü 2018 yılı İEP program sayılarından anlaşılmaktadır.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Çorum ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret ve inşaat sektörleridir.

Çorum ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 11 sektörde 305 açık iş tespit edilmiştir. Çorum ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 305 kişilik açık işin yüzde 20.8'ine tekabül eden 183 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret ve İnşaat sektörleridir.

2019 yılında 2016 yılına göre açık işleri karşılama oranında %30.6 oranında bir artış olmuştur. Bu durum özellikle son dönemlerde İEP alımlarına yönelik ilanların açılmaması ve uygun işe uygun iş arayanların seçilmesi olarak açıklanabilir.

Çorum ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17.4'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Çorum ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 28.2'dir.

Açık işi olan işletmelerin yüzde 46.3'ünde; aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "eğitim düzeyi önemli değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok iletişim ve ifade yeteneği, pazarlama gücü ve meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemesi etkindir.

Genel işe yerleştirme sayıları 2016 yılı ile kıyaslandığında 2018 yılı sonu itibariyle %46.8 oranında bir artış söz konusudur. Bu artış özellikle gençler ve kadınlarda daha belirgin olarak görülmektedir. Bu durum özellikle tekstil ile ayakkabı imalatı sektöründeki sirkülasyonun fazla olması ve İEP ile istihdam garantili kursların meyvelerinin alınması şeklinde yorumlanabilir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çorum ilinde işletmelerin yüzde 20,5'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Çorum ilinde ise yüzde 5.1 olarak gerçekleşmiştir.

Çorum ilindeki işverenlerin yüzde 50.6'sı, istihdama en çok katkı sunan teşvikin ilave istihdan teşviği olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak ilave istihdam desteğini belirtmişlerdir.

Çorum Çalışma ve İş Kurumu olarak 2014-2018 aktif işgücü programlarından yararlanan kişi sayısı, bireysel görüşme yapılan danışan sayısı ve işe yerleştirme sayısında ciddi artışlar söz konusudur. Bunu: İŞKUR'un 2012 yılından itibaren 4000 civarında İş ve Meslek Danışmanı istihdam etmesi, gelişen teknolojiye paralel olarak sistem ağının genişletilmesi ile verilen hizmet kalitesinin artırılması, gerek internet gerek sosyal medya aracılığıyla iş arayanların istedikleri bilgi ya da ilana kolaylıkla ulaşabilmeleri ve aktif işgücü programlarının sonuçlarının yıllar sonra alınmasıyla açıklayabiliriz.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Çorum ilinde; Diğer hizmet faaliyetleri ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde ise işverenlerin yarısından fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracığını savunmaktadır.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

- 1-** Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.
- 2-** 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 4.409 TL (dörtbindörtüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.
- 3-** İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. İkinci maddeye aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerekmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :

İşyerinin Yasal Unvanı :

E-Posta Adresi :

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı :

Unvanı :

Tarih :

Telefonu :

E-Posta :

İmza/Kaşe :

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ()

Hayır ()

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:

İlave yatırım ()

Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs... alımı veya kiralanması

Teknolojik Yatırım ()

Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi

Stratejik Yatırım ()

İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri

Diğer ()

3.2. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi)

(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi)

(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet () 5.1. soruya geçiniz.

Hayır () 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	Talep Edilen Bilgi ve Beceriler *			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? **				
					1	2	3	1	2	3		

*Önem derecesine göre EN FAZLA 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARIYLA) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	7. soruya geçiniz.
6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler		Net sayısal artış	
7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	→	7.1'e geçiniz.
	Hayır	→	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	→	8. soruya geçiniz.
7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler		Net sayısal azalış	

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet () 8.1. soruya geçiniz.

Hayır () 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni*						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansımaları nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. () İstihdamı azaltacaktır. () İstihdamı Değiştirmez. () Fikrim yok.
()

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

.....
.....

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığımız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ()
Teorik Bilgi. ()
Diploma/sertifika. ()
İş Deneyimi. ()
Referans. ()

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet () 13. Soruya geçiniz. Hayır () 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ()
İşbaşı Eğitim Programları. ()
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ()
Mesleki Eğitim Kursu. ()
Kısa Çalışma Ödeneği. ()
Danışmanlık ve Yönlendirme. ()
Teşvikler. ()
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

- İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ()
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ()
İnternet sitesi kullanışlı değil. ()
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ()
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ()
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ()
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ()

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

- İşe Uygun Eleman Temini. ()
İşbaşı Eğitim Programı. ()
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ()
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ()
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ()
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ()

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

- Evet (17. Soruya Geçiniz) Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

- Yeni İstihdama Ücret Desteği. ()
İşbaşı Eğitim Programı. ()
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ()
İlave İstihdam Teşviki. ()
Asgari Ücret Desteği. ()
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ()

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

- Evet Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

- Evet (Form tamamlanmıştır.) Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir?
(En fazla 3 tane belirtiniz.)

- E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ()
- Finansman yetersizliği. ()
- Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ()
- Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ()
- E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ()

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.